

රාජ්‍ය මූල්‍ය කටයුතු*

1988 අයවැය ඇස්තමේන්තුවලට අනුව රුපියල් දශ ලක්ෂ 5,677 ක (දළ දේශීය නිෂ්පාදිතයේ ප්‍රතිශතයක් වශයෙන් සියයට 2.5) වර්තන ගිණුමේ අතිරික්තයක් අපේක්ෂා කරනු ලැබුවද, තාවකාලික දත්තයන්ට අනුව එය රුපියල් දශ ලක්ෂ 6,031 (දළ දේශීය නිෂ්පාදිතයේ ප්‍රතිශතයක් වශයෙන් සියයට 2.7) ක භිභයක් පෙන්වීය. මේ අතර අනුමත ඇස්තමේන්තුවලින් සමස්ත අයවැය ක්‍රියාකාරිත්වයෙහි රුපියල් දශ ලක්ෂ 26,309 (දළ දේශීය නිෂ්පාදිතයෙහි ප්‍රතිශතයක් වශයෙන් සියයට 11.6) ක අයවැය භිභයක් (දීමනාවලට පෙර) අපේක්ෂා කරනු ලැබුවද තාවකාලික දත්තයන්ට අනුව එය රුපියල් දශ ලක්ෂ 33,854 (දළ දේශීය නිෂ්පාදිතයෙහි ප්‍රතිශතයක් වශයෙන් සියයට 15) ක භිභයක් පෙන්වනුම් කළේය. තවද අයවැය භිභය පියවීම සඳහා ප්‍රසාරණාත්මක ප්‍රභවයන්ගෙන් රුපියල් දශ ලක්ෂ 2,576 (දළ දේශීය නිෂ්පාදිතයේ ප්‍රතිශතයක් වශයෙන් සියයට 1.1) ක් පමණක් උපයෝජනය කර ගැනීමට ඇස්තමේන්තු කරනු ලැබුවද, එම ප්‍රමාණය රුපියල් දශ ලක්ෂ 9,078 (දළ දේශීය නිෂ්පාදිතයේ ප්‍රතිශතයක් වශයෙන් සියයට 4.1) දක්වා වැඩි විය. මේ අනුව 1988 වසරේ අයවැය කටයුතු, මූලික ඇස්තමේන්තු බැහැර කරමින් සැලකිය යුතු වෙනස්වීමක් පෙන්වීය.

1988 වර්ෂයේ අයවැය කටයුතු ඉකුත් වර්ෂය හා සැසඳීමේදී ද සැලකිය යුතු පිරිහීමක් පෙන්වනුම් කරන ලදී. 1987 දී වර්තන ගිණුමෙහි රුපියල් දශ ලක්ෂ 2,585 (දළ දේශීය නිෂ්පාදිතයේ ප්‍රතිශතයක් වශයෙන් සියයට 1.3) ක අතිරික්තයක් පෙන්වුවද, එය 1988 දී රුපියල් දශ ලක්ෂ 6,031 (දළ දේශීය නිෂ්පාදිතයේ ප්‍රතිශතයක් වශයෙන් සියයට 2.7) ක භිභයක් පෙන්වීය. 1987 වර්ෂයේදී රුපියල් දශ ලක්ෂ 21,749 (දළ දේශීය නිෂ්පාදිතයේ ප්‍රතිශතයක් වශයෙන් සියයට 11) ක් වූ අයවැය භිභය (දීමනාවලට පෙර) 1988 දී රුපියල් දශ ලක්ෂ 33,854 (දළ දේශීය නිෂ්පාදිතයේ ප්‍රතිශතයක් වශයෙන් සියයට 15) දක්වා වැඩි විය. 1988 වසරෙහි අයවැය කටයුතුවලදී, භිභය පියවීම සඳහා බැංකු ණය ගැනීම් මත අධික රඳා පැවතීමක් පෙන්වනුම් කරයි. 1988 දී බැංකු මූල්‍යන්ගෙන් භිභය පියවීම සඳහා ලබාගත් ප්‍රමාණය රුපියල් දශ ලක්ෂ 9,078 (දළ දේශීය නිෂ්පාදිතයේ ප්‍රතිශතයක් වශයෙන් සියයට 4.1) ක් වූ අතර, එය 1987 හා සැසඳීමේදී රුපියල් දශ ලක්ෂ 3,541 (දළ දේශීය නිෂ්පාදිතයේ ප්‍රතිශතයක් වශයෙන් සියයට 1.8) ක් විය.

1988 වර්ෂයේ අයවැය තත්ත්වය පිරිහීම හේතුවෙන් කිහිපයක ප්‍රතිඵලයකි. පළමුව, ආර්ථික වර්ධනයේ වූ පසුබැස්ම සහ රටෙහි පැවති නොසන්සුන් තත්ත්වය හේතුවෙන් ගෙන නිෂ්පාදන කටයුතු මත පිරිවැටුම් බදු, දුම්කොළ මත සුරා බදු සහ ආදායම් බදු වැනි ප්‍රභවයන් කිහිපයකින්ම එකතු වූ ආදායම් අඩු විය. දෙවනුව, පුද්ගලික පඩිතැන්, පොළී ගෙවීම්, ආහාර මුද්දර, නියං සහනාධාර හා ආරක්ෂිත කටයුතු ආශ්‍රීත වියදම් සඳහා වැඩි වියදම් දැරීමට සිදුවීම නිසා රජයේ වර්තන වියදම් සැලකිය යුතු අන්දමින් ප්‍රසාරණය විය. තෙවනුව, ආහාර මිලදී ගැනීමේ සහ බෙද හැරීමේ ගිණුම යටතේ අත්තිකාරම් ගිණුම් කටයුතුවලින් රජයේ වැය සැලකිය යුතු ප්‍රමාණයකින් වැඩි විය. සිව්වෙනුව, පුනරුත්ථාපන සහ ප්‍රතිසංස්කරණ කටයුතු වලින් ඉහළ ප්‍රමාණයක උෂ්ණ වියදම් පැවතියද, මූල්‍යමය සීමාවන් පිළිබඳව සැලකිලිමත් නොවී අතිරේක ප්‍රාග්ධන වියදම් සම්පාදනයන් ගණනාවක් අනුමත කිරීමද හේතු විය.

මෙම වර්ධනයන්ගේ ඒකාබද්ධ ප්‍රතිඵලය වූයේ මූල්‍ය පරතරය පියවීම සඳහා බැංකු ක්‍රමය මගින් විශාල ප්‍රමාණයක සම්පත් ප්‍රයෝජනයට ගනිමින් 1987 වර්ෂයේ දළ දේශීය නිෂ්පාදනයේ ප්‍රතිශතයක් වශයෙන් සියයට 11 ක් වූ බැංකු ණය ගැනීම් ප්‍රමාණය 1988 දී දළ දේශීය නිෂ්පාදිතයේ ප්‍රතිශතයක් වශයෙන් සියයට 15 දක්වා වැඩි වීමය.

* මෙම වාර්තාව පිළියෙල කරන අවස්ථාව වනවිට රජයේ ගිණුම් පිළියෙල කිරීම අවසන් කර නොතිබුණි. එහෙයින් මෙම විශ්ලේෂණය, තාවකාලික දත්ත මත පදනම්ව ඇත. නියම සංඛ්‍යා මත පදනම් වූ විශ්ලේෂණයක් 1988 ආර්ථික විවරණයේ පළ කරනු ඇත.

අයවැය තත්ත්වය

තාවකාලික දත්තයන්ට අනුව 1988 දී රජයේ ආදායම රුපියල් දශ ලක්ෂ 42,149 ක් වූ අතර, වර්තන වියදම රුපියල් දශ ලක්ෂ 48,180 ක් විය. මේ අනුව අයවැයෙහි වර්තන ගිණුම් භිභය 1988 දී රුපියල් දශ ලක්ෂ 6,031 ක් වූ අතර, පෙර වර්ෂයේ දී රුපියල් දශ ලක්ෂ 2,585 ක අතිරික්තයක් පෙන්වීය. දළ දේශීය නිෂ්පාදිතයේ ප්‍රතිශතයක් වශයෙන් ගත්කල 1987 රජයේ ආදායම සියයට 21.4 සිට 1988 දී සියයට 18.9 දක්වා පහත වැටුණු අතර, වර්තන වියදම සියයට 20.1 සිට සියයට 21.6 දක්වා ඉහළ නැඟුණි. මේ අනුව 1988 වර්තන ගිණුම් ශේෂයෙහි පහළ යාම ආදායම අඩුවීම සහ වියදම ඉහළ යාම යන දෙකෙහිම ඒකාබද්ධ ප්‍රතිඵලයකි. ආදායමෙහි දුර්වල ක්‍රියාකාරිත්වය පෙන්වමින්, බදු/දළ දේශීය නිෂ්පාදිතයේ අනුපාතය 1987 සියයට 17.9 සිට 1988 සියයට 16 දක්වා අඩු වූ අතර, බදු නොවන ආදායම/දළ දේශීය නිෂ්පාදිතයේ අනුපාතය සියයට 3.6 සිට සියයට 2.9 දක්වා අඩු විය. වැටුප් හා වෙනත් මත වර්තන වියදම දළ දේශීය නිෂ්පාදිතයේ අනුපාතයක් ලෙස ගත්කල 1987 දී සියයට 4.1 සිට 1988 දී සියයට 4.5 දක්වා වැඩි වූ අතර, පොළී ගෙවීම් සියයට 5.2 සිට සියයට 5.7 දක්වා වැඩි විය. දළ දේශීය නිෂ්පාදිතයේ ප්‍රතිශතයක් වශයෙන් ගත්කල වර්තන ගෙවීම්ද 1987 දී සියයට 5.6 ක් වූ අතර, 1988 දී එය සියයට 6.1 දක්වා වැඩි විය.

1988 දී විදේශාධාර ලැබීම් වැඩිවීමේ හේතුවෙන් මුළු ආදායම සහ දීමනා රුපියල් දශ ලක්ෂ 47,877 ක් ව සියයට 2 ක ආන්තික වර්ධනයක් වාර්තා කරන ලදී. 1988 අයවැය කටයුතු සඳහා රුපියල් දශ ලක්ෂ 5,728 ක විදේශ ආධාර උපයෝජන කළ අතර, එය 1987 ට වඩා සියයට 22 ක වැඩි වීමක් පෙන්වයි. කෙසේ වුවද, අය වැය කටයුතු සඳහා උපයෝගී කරගත් විදේශීය දීමනා ප්‍රමාණය දළ දේශීය නිෂ්පාදිතයේ ප්‍රතිශතයක් වශයෙන් ගත්කල සියයට 2.1 ක් වූ අතර, 1987 දී එය සියයට 2.4 ක් විය.

අනෙක් අතට, රුපියල් දශ ලක්ෂ 21,212 ක් වූ ප්‍රාග්ධන වියදම 1988 දී සියයට 7 ක අඩු වීමක් පෙන්වයි. ඒ අනුව දළ දේශීය නිෂ්පාදිතයේ ප්‍රතිශතයක් වශයෙන් ගත්කල ප්‍රාග්ධන වියදම 1986 දී සියයට 13 ක් ව 1987 දී සියයට 11.6 ක් වූ අතර, 1988 වනවිට සියයට 9.5 දක්වා කඩදුරටත් පහත වැටුණි. මෙම අඩු වීමට උතුරු හා නැගෙනහිර පළාත්වල පැවති නොසන්සුන් තත්ත්වය හේතුකොට ගෙන පුනරුත්ථාපන වැඩ පිළිවෙලවල් ක්‍රියාත්මක කිරීමට නොහැකිවීම බොහෝ දුරට හේතු විය.

ආපසු ගෙවීම් අඩුකළ පසු ණය ගෙවීම්ද ඇතුළත්ව මුළු වියදම රුපියල් දශ ලක්ෂ 76,003 ක් ව සියයට 19 ක වැඩි වීමක් පෙන්වයි. මේ අනුව දළ දේශීය නිෂ්පාදිතයෙහි ප්‍රතිශතයක් වශයෙන් ගත්කල වියදම 1987 දී සියයට 32.5 සිට 1988 දී සියයට 34.1 දක්වා වැඩි විය. ප්‍රාග්ධන වියදමෙහි අඩු වීමට ප්‍රතිවිරුද්ධව මුළු වියදමෙහි අධික ඉහළ යාම පරිභෝජනය ආශ්‍රීත රජයේ වියදමේ සැලකිය යුතු ප්‍රසාරණයක් පිළිබිඹු කරයි.

ආදායම සහ වියදම් ප්‍රමාණය අනුව රුපියල් දශ ලක්ෂ 33,854 ක භිභයක් (දීමනාවලට පෙර) පෙන්වන අතර, මෙය පසුගිය වර්ෂයේ භිභයට වඩා රුපියල් දශ ලක්ෂ 12,105 ක වැඩි වීමක් පෙන්වයි. දළ දේශීය නිෂ්පාදිතයට අනුපාතිකව අයවැය කටයුතු සඳහා යොදාගත් විදේශීය දීමනා ස්ථාවරව පැවතියද, අයවැය භිභය 1988 දී (දීමනාවලට පසු) රුපියල් දශ ලක්ෂ 28,126 ක් ව සියයට 65 ක සැලකිය යුතු වර්ධනයක් පෙන්වීය. මේ අනුව දළ දේශීය නිෂ්පාදිතයේ ප්‍රතිශතයක් වශයෙන් භිභය (දීමනාවලට පසු) 1987 දී සියයට 8.7 ක් වූ අතර, 1988 දී සියයට 12.6 දක්වා වැඩි විය.

විදේශීය මූල්‍යයන් වෙනත් උපයෝජනය කළ රුපියල් දශ ලක්ෂ 7,029 න් වැඩි ප්‍රමාණයක් සහනදායී ව්‍යාපෘති ණය විය. පසුගිය වසරේ අයවැය කටයුතු සඳහා උපයෝජනය කළ විදේශීය ණය ප්‍රමාණයට වඩා 1988 දී යොදාගත් ප්‍රමාණය සියයට 23 ක වැඩි වීමක් පෙන්වුණු කරයි. මෙය දළ දේශීය නිෂ්පාදිතයට අනුරූපව 1987 දී සියයට 2.9 ක් වූ අතර, 1988 දී සියයට 3.2 ක් විය.

1.41 සංඛ්‍යා සටහන

රාජ්‍ය මූල්‍ය කටයුතු පිළිබඳ සම්පිණ්ඩනය

රුපියල් දශ ලක්ෂ

ශීර්ෂය	1982	1983	1984	1985	1986	1987	1988 අනුමත කළ ඇස්තමේන්තු	1988 තාවකාලික	1989 අනුමත කළ ඇස්තමේන්තු
මුළු ආදායම් සහ දීමනා ..	19,586	26,790	37,354	39,556	40,991	46,822	51,225	47,877	63,719
මුළු ආදායම ..	16,210	23,317	34,061	36,249	37,238	42,145	46,225	42,149	58,119
බදු ආදායම ..	14,737	19,912	29,939	30,442	31,272	35,119	39,785	35,691	47,634
බදු නොවන ආදායම ..	1,473	3,405	4,122	5,807	5,966	7,026	6,440	6,458	10,485
දීමනා ..	3,376	3,473	3,293	3,307	3,753	4,677	5,000	5,728	5,600
වියදම් සහ ආපසු ගෙවීම් අඩුකළ පසු ණයදීම් ..	33,512	39,637	47,837	55,234	59,193	63,894	72,534	76,003	92,322
වර්තන ..	18,341	22,002	24,630	32,645	33,966	39,560	40,548	48,180	56,600
ප්‍රාග්ධන ..	15,427	15,863	19,915	21,530	23,236	22,816	27,017	21,212	29,038
ආපසු ගෙවීම් අඩුකළ පසු ණයදීම් ..	- 256	1,772	3,292	1,059	1,991	1,518	4,969	6,611	6,684
වර්තන ශිඤ්ඡම් අතිරික්තය/හිඟය (-) ..	- 2,131	1,315	9,431	3,604	3,272	2,585	5,677	- 6,031	1,519
අයවැය හිඟය (දීමනාවලට පෙර) ..	-17,302	-16,320	-13,776	-18,985	- 21,956	- 21,749	- 26,309	- 33,854	- 34,203
අයවැය හිඟය (දීමනාවලට පසු) ..	-13,927	-12,847	-10,483	-15,678	- 18,203	- 17,072	- 21,309	- 28,126	- 28,603
පියවීම ..	13,927	12,845	10,483	15,678	18,204	17,072	21,309	28,126	28,602
විදේශීය ණය ගැනීම් ..	4,744	6,312	6,492	7,109	9,061	5,716	12,520	7,029	12,004
දේශීය ණය ගැනීම් ..	9,183	6,533	3,991	8,569	9,143	11,356	8,789	21,097	16,598
වෙළෙඳපොළ නොවන ණය ගැනීම් ..	1,487	1,977	951	- 1,801	- 669	1,415	0	2,703	0
වෙළෙඳපොළ ණය ගැනීම් ..	7,696	4,556	3,040	10,370	9,812	9,941	8,789	18,394	16,598
බැංකු නොවන ..	4,020	4,082	5,135	5,659	6,765	6,400	6,213	9,316	13,203
බැංකු ..	3,676	474	-2,095	4,711	3,047	3,541	2,576	9,078	3,395

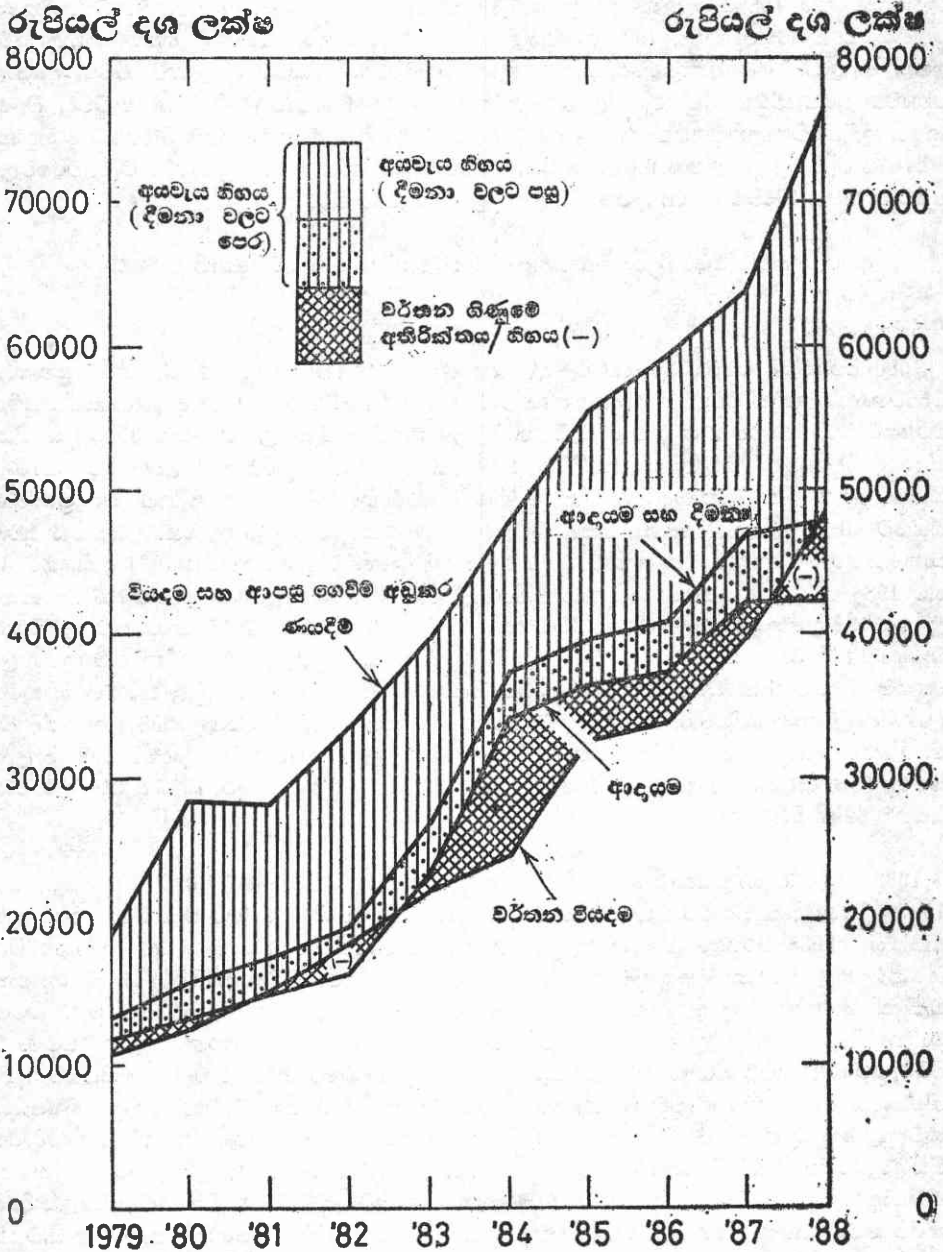
(අනෙක් පිටත සම්බන්ධයි.)

1.41 සංඛ්‍යා සටහන හා සම්බන්ධයි
දළ දේශීය නිෂ්පාදිතයේ ප්‍රතිශතයක් වශයෙන්

ශීර්ෂය	1982	1983	1984	1985	1986	1987	1988 අනුමත කළ ඇස්තමේන්තු	1988 තාවකාලික	1989 අනුමත කළ ඇස්තමේන්තු
මුළු ආදායම සහ දීමනා ..	19.8	22.0	24.3	24.4	22.8	23.8	22.6	21.5	24.0
මුළු ආදායම ..	16.3	19.2	22.2	22.3	20.8	21.4	20.4	18.9	21.9
බදු ආදායම ..	14.9	16.4	19.5	18.7	17.4	17.9	17.6	16.0	17.9
බදු නොවන ආදායම ..	1.5	2.8	2.7	3.6	3.3	3.6	2.8	2.9	4.0
දීමනා ..	3.4	2.9	2.1	2.0	2.1	2.4	2.2	2.6	2.1
වියදම් සහ ආපසු ගෙවීම් අඩුකළ පසු ණය දීම ..	33.8	32.6	31.1	34.0	33.0	32.5	32.0	34.1	34.8
වර්තන ..	18.5	18.1	16.0	20.1	18.9	20.1	17.9	21.6	21.3
ප්‍රාග්ධන ..	15.6	13.0	13.0	13.3	13.0	11.6	11.9	9.5	10.9
ආපසු ගෙවීම් අඩු කළ පසු ණය දීම ..	- 0.3	1.5	2.1	0.7	1.1	0.8	2.2	3.0	2.5
වර්තන ශිඤ්ඤ අතිරික්තය/හිඟය (-) ..	- 2.1	1.1	6.1	2.2	1.8	1.3	2.5	- 2.7	0.6
අයවැය හිඟය (දීමනාවලට පෙර) ..	- 17.4	- 13.4	- 9.0	- 11.7	- 12.2	- 11.1	- 11.6	- 15.2	- 12.9
අයවැය හිඟය (දීමනාවලට පසු) ..	- 14.0	- 10.6	- 6.8	- 9.7	- 10.1	- 8.7	- 9.4	- 12.6	- 10.8
පියවීම ..	14.0	10.6	6.8	9.7	10.1	8.7	9.4	12.6	10.8
විදේශීය ණය ගැනීම ..	4.8	5.2	4.2	4.4	5.1	2.9	5.5	3.2	4.5
දේශීය ණය ගැනීම ..	9.3	5.4	2.6	5.3	5.1	5.8	3.9	9.5	6.3
වෙළෙඳපොළ නොවන ..	1.5	1.6	0.6	- 1.1	- 0.4	0.7	0	1.2	0
වෙළෙඳපොළ ..	7.8	3.7	2.0	6.4	5.5	5.1	3.9	8.2	6.3
බැංකු නොවන ..	4.1	3.4	3.3	3.5	3.8	3.3	2.7	4.2	5.0
බැංකු ..	3.7	0.4	- 1.4	2.9	1.7	1.8	1.1	4.1	1.3

මූලය : ශ්‍රී ලංකා මහ බැංකුව.

රාජ්‍ය මූල්‍ය උපනතීන්

ශ්‍රී ලංකා මහ බැංකුව.

කෙසේ වුවද, වසර තුළ විදේශීය මූල්‍යන්ගෙන් උපයෝජනය කළ සම්පත් ප්‍රමාණය ඉහළ ගියද, හිඟය පියවීම සඳහා දේශීය සම්පත් කෙරෙහි අධික රඳා පැවැත්මක් පෙන්නුම් කරයි. අයවැය හිඟය පියවීම සඳහා 1987 දී දේශීය බැංකු නොවන ආයතන රුපියල් දශ ලක්ෂ 6,400 ක් යොදාගත් අතර, 1988 දී රුපියල් දශ ලක්ෂ 9,316 ක් යොදා ගන්නා ලදී. දළ දේශීය නිෂ්පාදිතයේ ප්‍රතිශතයක් වශයෙන් මෙය 1987 දී සියයට 3.3 ක් වූ අතර, 1988 දී සියයට 4.2 දක්වා ඉහළ නැඟුණි. මේ අතර භාණ්ඩාගාර තැන්පතු ගිණුම් කටයුතුද ඇතුළත්ව වෙළෙඳපොළ නොවන ප්‍රභවයන් වෙතින් රුපියල් දශ ලක්ෂ 2,703 ක් ලබාගන්නා ලදී. කෙසේ වුවද, බැංකු ක්‍රමය තුළින් විශාලතම දයකත්වය ලැබුණු අතර, 1988 දී අයවැය පරතරය පියවීමට යොදාගත් ප්‍රමාණය රුපියල් දශ ලක්ෂ 9,078 ක් විය. මෙම බැංකු ණය ගැනීම් ප්‍රමාණය මෑත වර්ෂවලදී අයවැය හිඟය පියවීම සඳහා උපයෝජිත ඉහළම ප්‍රමාණය වේ.

අයවැය තත්ත්වයෙහි සම්පිණ්ඩනයක් 1.41 වැනි සංඛ්‍යා සටහනෙහි දැක්වේ.

ආදයම

1988 වර්ෂයේදී රජයේ ආදයම රුපියල් දශ ලක්ෂ 42,149 ක් වූ අතර, එම ප්‍රමාණය බොහෝදුරට ඉකුත් වර්ෂයේ ආදයම හා සමාන මට්ටමක පැවතුණි. 1988 දී බදු ආදයම පසුගිය වර්ෂයට වඩා සියයට 2 ක සුළු වැඩි වීමක් පිළිබිඹු කරමින් රුපියල් දශ ලක්ෂ 35,691 ක් විය. 1988 දී බදු ආදයම මුළු ආදයමෙන් සියයට 85 ක් වූ අතර, පසුගිය වර්ෂයේදී එම ප්‍රමාණය සියයට 83 ක් විය. මුළු බදු ආදයමින් දේශීය භාණ්ඩ හා සේවා මත පැනවූ බදු ප්‍රමාණය සියයට 48 ක් වූ අතර, පසුගිය වසරෙහි දී එම ප්‍රමාණය සියයට 45 ක් විය. කෙසේ වුවද, ජාත්‍යන්තර වෙළෙඳාම මත පදනම් වූ බදුවලින් බදු ආදයමට වූ දයකත්වය 1987 දී සියයට 37 සිට 1988 වර්ෂයේදී සියයට 35 දක්වා පහත වැටිණි. මුළු බදු ආදයමේ ප්‍රතිශතයක් වශයෙන් වූ ආදයම බදු කොටස 1987 වර්ෂයේදී සියයට 14 සිට 1988 දී සියයට 13 දක්වා සුළු අඩු වීමක් වාර්තා කෙරිණි. මේ අතර, මුළු බදු ආදයමින් දේපොල මත පැනවූ බදු මගින් රැස් කරන ලද ආදයම සියයට 4 ක් වශයෙන් පසුගිය වර්ෂයේ මට්ටමේම පැවතුණි. ශ්‍රී ලංකා මහ බැංකුවේ ලාභ, විදුලි සංදේශ දෙපාර්තමේන්තුවේ අතිරික්තය සහ පොළී ආදයම 1988 වර්ෂයේදී බදු නොවන ආදයමේ ප්‍රමුඛත්වයක් ගනු ලැබිණ. මෙම මූල්‍යයන්ගෙන් ලද ආදයම 1988 දී ලැබූ බදු නොවන ආදයමෙන් ආසන්න වශයෙන් සියයට 69 ක් පමණ වූ අතර, 1987 දී එම ප්‍රමාණය සියයට 62 ක් විය.

1988 දී භාණ්ඩ හා සේවා මත දේශීය බදු ආදයම රුපියල් දශ ලක්ෂ 17,063 ක් වූ අතර, එය 1987 වර්ෂයේදී වූ සියයට 6 ක වර්ධනය සමඟ සසඳන විට සියයට 9 ක වැඩි වීමක් පෙන්නුම් කළේය. 1988 වර්ෂයේ රටෙහි පැවති අයහපත් වාහාවරණය යටතේ වුවද, සාමාන්‍ය මිල ගණන් ඉහළ යාම, සුරාබදු අනුපාත වැඩි කිරීම සහ අයිතමයන් කිහිපයක පිරිවැටුම් බදු අනුපාත වැඩි කිරීම හේතුකොට ගෙන භාණ්ඩ හා සේවා මත පැනවූ බදු මගින් ලද ආදයමේ වැඩි වීමක් වාර්තා විය. භාණ්ඩ හා සේවා මත වූ දේශීය බදු ආදයමෙන් හතරෙන් තුනක් පමණ වූ පිරිවැටුම් බදු ආදයම සියයට 16 කින් වැඩි විය. පසුගිය වර්ෂයේදී මෙම වැඩි වීම සියයට 5 කි. නිෂ්පාදන ආයතන නිමැවුම් වටිනාකම සියයට 11 ක වර්ධනයක් වාර්තා කළද, නිෂ්පාදන කටයුතු මත වූ පිරිවැටුම් බදු රැස් කිරීම් සියයට 2 කින් පහත වැටුණි. ඉකුත් වසරේදී එය සියයට 12 ක වැඩි වීමක් පෙන්නුම් කෙරුණි. රටෙහි පැවති කලබලකාරී තත්ත්වය, නිෂ්පාදකයන්ගේ ද්‍රවශීලතා තත්ත්වයට බලපෑම නිසා පිරිවැටුම් බදු ගෙවීම සඳහා කාලය දීර්ඝ කිරීම මෙම කටයුතු මගින් රැස්කළ ආදයම අඩු වීමට හේතු විය. විශේෂයෙන් බැංකු කටයුතු හා මූල්‍ය වැනි සේවා හේතුකොට ගෙන සේවා ආයතන සිදු වූ සතුටුදයක ක්‍රියාකාරීත්වය පිළිබිඹු කරමින්, නිෂ්පාදන නොවන කටයුතුවලින් ලැබූ පිරිවැටුම් බදු රැස් කිරීම් ප්‍රමාණය 1988 වර්ෂයේදී සියයට 39 කින් ඉහළ නැඟුණි. වර්ෂය තුළදී ආනයන වටිනාකම සැලකිය යුතු ලෙස වැඩි වීම හේතුකොට ගෙන ආනයන මත වූ පිරිවැටුම් බදු මගින් ලද ආදයම සියයට 18 ක වර්ධනයක් වාර්තා කළේය.

රජයේ ආදායම් සංයුතියෙහි සම්පිණ්ඩනය

රුපියල් දශ ලක්ෂ

ශීර්ෂය	1982	1983	1984	1985	1986	1987	1988 අනුමත කළ ඇස්තමේන්තු	1988 තාවකාලික	1989 අනුමත කළ ඇස්තමේන්තු
බදු ආදායම් ..	14,737	19,912	29,939	30,442	31,272	35,119	39,785	35,691	47,634
ආදායම් බදු ..	2,923	3,366	5,480	5,586	4,787	4,909	4,865	4,746	5,977
පුද්ගලික ..	808	891	1,760	1,424	1,513	1,580	1,440	1,532	1,767
සාමූහික ..	2,115	2,475	3,720	4,162	3,274	3,329	3,425	3,214	4,210
දේපොල මත බදු ..	322	397	489	499	648	1,568	1,553	1,440	2,370
භාණ්ඩ හා සේවා මත බදු ..	6,320	8,710	10,888	13,359	14,787	15,667	18,707	17,063	22,072
පොදු විකුණුම් සහ පිරිවැටුම් බදු ..	4,052	6,224	8,143	10,189	10,088	10,611	12,450	12,301	14,560
නිෂ්පාදන ..	1,806	2,718	3,045	3,768	3,270	3,675	3,740	3,615	4,811
නිෂ්පාදන නොවන ..	1,524	1,891	1,928	2,590	2,415	2,426	2,910	3,375	3,330
ආනයන ..	722	1,615	3,170	3,831	4,403	4,510	5,800	5,311	6,419
සුරාබදු ..	2,123	2,298	2,551	2,982	4,414	4,216	5,922	4,443	7,132
මත්පැන් ..	808	867	1,013	1,104	1,485	1,644	2,040	1,839	2,328
දුම්කොළ ..	1,315	1,431	1,537	1,877	2,927	3,071	3,880	2,603	4,802
බලපත්‍ර ගාස්තු ..	145	188	194	188	285	340	335	319	380
ජාත්‍යන්තර වෙළෙඳාම මත බදු ..	5,172	7,439	13,082	10,998	11,050	12,975	14,660	12,442	15,915
ආනයන 1 ..	2,538	4,047	6,670	8,093	9,414	11,051	12,445	10,610	13,900
අපනයන ..	2,634	3,392	6,412	2,905	1,636	1,924	2,215	1,832	2,015
නේ ..	1,594	2,222	5,004	2,214	996	1,152	1,305	875	470
ඉන් : වටිනාකම අනුව ..	150	932	3,236	1,032	62	262	550	267	200
රබර් ..	753	852	1,009	254	307	530	725	842	1,250
පොල් ..	191	241	297	342	232	148	110	67	125
අනෙකුත් අපනයන ..	96	77	102	95	101	94	75	48	170
වර්ගීකරණය නොකළ බදු ..	—	—	—	—	—	—	—	—	1,300
බදු නොවන ආදායම් ..	1,473	3,405	4,122	5,807	5,966	7,026	6,440	6,458	10,485
දේපොල ආදායම් ..	777	2,606	3,085	3,926	4,731	4,541	4,556	4,575	6,530
ඉන් : මහ බැංකුවේ ලාභ ..	—	1,500	1,650	1,500	1,779	1,723	1,650	1,650	3,700 (අ)
පොළී ආදායම් ..	243	492	1,783	3,276	2,860	1,404	1,150	1,451	1,326
වෙළෙඳ ව්‍යවසායයන්ගේ අතිරික්ත ..	327	356	692	666	803	1,229	1,638	1,338	1,375
සේවා සහ ගාස්තු ..	186	202	265	364	347	334	460	390	597
අනෙකුත් බදු නොවන ආදායම් 2 ..	510	597	772	1,517	888	2,151	1,424	1,493	3,358
මුළු ආදායම ..	16,210	23,317	34,061	36,249	37,238	42,145	46,225	42,149	58,119

(121)

1. ආනයන බදු ප්‍රතිදනයන් හැර

2. ප්‍රාග්ධන භාණ්ඩ විකුණුම් ඇතුළත්ය.

(අ) මෙහි ශ්‍රී ලංකා මහ බැංකුව වෙතැති භාණ්ඩාගාර බිල්පත් මත පැන වූ ආපසු නොගෙවනු ලබන බදු රුපියල් දශ ලක්ෂ 1,700 ක්ද ඇතුළත්ය.

(අනෙක් පිට හා සම්බන්ධයි).

1.42 සංඛ්‍යා සටහන හා සම්බන්ධයි

රජයේ ආදායම දළ දේශීය නිෂ්පාදිතයේ ප්‍රතිශතයක් වශයෙන්

ශීර්ෂය	1982	1983	1984	1985	1986	1987	1988 අනුමත කළ ඇස්තමේන්තු	1988 තාවකාලික	1989 අනුමත කළ ඇස්තමේන්තු
බදු ආදායම	14.9	16.4	19.5	18.7	17.4	17.9	17.6	16.0	17.9
ආදායම් බදු	2.9	2.8	3.6	3.4	2.7	2.5	2.1	2.1	2.3
පුද්ගලික	0.8	0.7	1.1	0.9	0.8	0.8	0.6	0.7	0.7
සාමූහික	2.1	2.0	2.4	2.6	1.8	1.7	1.5	1.4	1.6
දේපොල මත බදු	0.3	0.3	0.3	0.3	0.4	0.8	0.7	0.6	0.9
භාණ්ඩ හා සේවා මත බදු	6.4	7.2	7.1	8.2	8.2	8.0	8.3	7.7	8.3
පොදු විකුණුම් සහ පිරිවැටුම් බදු	4.1	5.1	5.3	6.3	5.6	5.4	5.5	5.5	5.5
නිෂ්පාදන	1.8	2.2	2.0	2.3	1.8	1.9	1.7	1.6	1.8
නිෂ්පාදන නොවන	1.5	1.6	1.3	1.6	1.3	1.2	1.3	1.5	1.3
ආනයන	0.7	1.3	2.1	2.4	2.5	2.3	2.6	2.4	2.4
සුරාබදු	2.1	1.9	1.7	1.8	2.5	2.4	2.6	2.0	2.7
මත්පැන්	0.8	0.7	0.7	0.7	0.8	0.8	0.9	0.8	0.9
දුම්කොළ	1.3	1.2	1.0	1.2	1.6	1.6	1.7	1.2	1.8
බලපත්‍ර ගාස්තු	0.1	0.2	0.1	0.1	0.2	0.2	0.1	0.1	0.1
ජාත්‍යන්තර වෙළෙඳාම මත බදු	5.2	6.1	8.5	6.8	6.2	6.6	6.5	5.6	6.0
ආනයන	2.6	3.3	4.3	5.0	5.2	5.6	5.5	4.8	5.2
අපනයන	2.7	2.8	4.2	1.8	0.9	1.0	1.0	0.8	0.8
තේ	1.6	1.8	3.3	1.4	0.6	0.6	0.6	0.4	0.2
ඉන්: වටිනාකම අනුව	0.2	0.8	2.1	0.6	...	0.1	0.2	0.1	0.1
රබර්	0.8	0.7	0.7	0.2	0.2	0.3	0.3	0.4	0.5
පොල්	0.2	0.2	0.2	0.2	0.1	0.1	0.0	0.0	0.0
අනෙකුත් අපනයන	0.1	0.1	0.1	0.1	0.1	0.0	0.0	0.0	0.1
වර්ගීකරණය නොකළ බදු	—	—	—	—	—	—	—	—	0.5
බදු නොවන ආදායම	1.5	2.8	2.7	3.6	3.3	3.6	2.8	2.9	4.0
දේපොල ආදායම	0.8	2.1	2.0	2.4	2.6	2.3	2.0	2.1	2.5
ඉන්: මහ බැංකුවේ ලාභ	—	1.2	1.1	0.9	1.0	0.9	0.7	0.7	1.4
පොළී ආදායම්	0.2	0.4	1.2	2.0	1.6	0.7	0.5	0.7	0.5
වෙළෙඳ ව්‍යවසායයන්ගේ අතිරික්ත	0.3	0.3	0.5	0.4	0.4	0.6	0.7	0.6	0.5
සේවා හා ගාස්තු	0.2	0.2	0.2	0.2	0.2	0.2	0.2	0.2	0.2
අනෙකුත් බදු නොවන ආදායම්	0.5	0.5	0.5	0.9	0.5	1.1	0.6	0.7	1.3
මුළු ආදායම	16.3	19.2	22.2	22.3	20.8	21.4	20.4	18.9	21.9

1988 දී සූරා බදු වලින් ලත් ආදායම රුපියල් දශ ලක්ෂ 4,443 ක් වූ අතර, එය භාණ්ඩ හා සේවා මත වූ දේශීය බදුවලින් හතරෙන් එකක් පමණ විය. වර්ෂය තුළදී දුම්කොළ සඳහා වූ බදු අනුපාතිකයන්හි ඉහළ නැංවීම් සිදු වුවද, කම්කරු ආරවුල් හා රට තුළ පැවති නොසන්සුන් තත්ත්වය හේතුවෙන් ගෙන දුම්කොළ අලෙවිය පහළ වැටීම නිසා මෙම මූල්‍යාග්‍රය මගින් රැස් කරන ලද බදු ආදායම සියයට 15 ක පහත වැටීමක් වාර්තා කෙරිණ. මෙසේ වුවද, 1988 දී මත්පැන් මත වූ සූරා බදු ආදායම සියයට 12 කින් වැඩි වී රුපියල් දශ ලක්ෂ 1,839 ක් වූ අතර, ඉකුත් වර්ෂයේදී එම වැඩි වීම සියයට 11 ක් විය. වර්ෂය තුළදී බදු අනුපාතයන් වැඩි කිරීම මෙකී වැඩි වීමට මුළුමනින්ම හේතු විය.

1988 වසරේදී ජාත්‍යන්තර වෙළෙඳාම පදනම් කරගත් බදු ආදායම රුපියල් දශ ලක්ෂ 12,442 ක් විය. මෙය ඉකුත් වර්ෂයේ වූ සියයට 17 ක වැඩි වීම භාසසඳන කළ සියයට 4 ක අඩු වීමකි. 1988 දී ආනයන ප්‍රමාණය වැඩි වුවද, මෝටර් සයිකල් සහ මෝටර් ස්කූටර්, මත්පැන්, දුම්කොළ, සිමෙන්ති ආදී අයිතමයන්හි බදු අනුපාතයන් අඩු කිරීම සහ තිරිඟු, කිරි පිටි, පරිප්පු ආදී අත්‍යවශ්‍ය පාරිභෝගික අයිතමයන් කීපයක් ආනයන බදුවලින් නිදහස් කිරීම හේතුවෙන් ගෙන ආනයන බදු ආදායම රුපියල් දශ ලක්ෂ 10,610 ලෙස පෙන්නුම් කරමින් පසුගිය වර්ෂයට වඩා සියයට 4 කින් පහත වැටිණ. ඒ අනුව, සාමාන්‍ය ආනයන බදු අනුපාතය 1987 දී වූ සියයට 18 සිට 1988 දී සියයට 15 දක්වා අඩු විය. අපනයන මත පදනම් වූ බදු ආදායම රුපියල් දශ ලක්ෂ 1,832 ක් වූ අතර, පසුගිය වර්ෂයේදී මෙම මූල්‍ය මගින් රැස් කරන ලද ප්‍රමාණයට වඩා සියයට 5 ක පහත වැටීමක් පිළිබිඹු කෙරිණ. බදු අනුපාතිකයන් අඩු කිරීම හේතුවෙන් ගෙන තේ අපනයනය මත වූ විශේෂිත බදු ආදායම සියයට 32 කින් අඩු වූ අතර, යහපත් මිළ තත්ත්වයන් හේතුවෙන් ගෙන රබර් අපනයන බදු ආදායම සියයට 59 කින් වැඩි විය, මේ අතර පොල් අපනයන බදු ආදායම සියයට 55 කින් සැලකිය යුතු ලෙස පහත වැටුණි. මෙයට මූලික හේතුව වූයේ වර්ෂය තුළදී අපනයන ප්‍රමාණය පහත වැටීමයි.

ඉකුත් වර්ෂයේ ආදායම වූ රුපියල් දශ ලක්ෂ 4,909 සිට සියයට 3 ක සුළු අඩු වීමක් වාර්තා කරමින් සාමූහික සහ පෞද්ගලික ආදායම් බදුවලින් ලැබූ ආදායම රුපියල් දශ ලක්ෂ 4,746 ක් විය. පසුගිය වර්ෂයේ, විශේෂයෙන් වර්ෂයේ අවසන් කාර්තුව තුළ රටේ පැවති නොසන්සුන් තත්ත්වය හේතුවෙන් ගෙන බදු එකතු කිරීමේදී සිදුවූ ප්‍රමාදයන් මෙම අඩු වීමට බොහෝදුරට හේතු විය.

රජයේ ආදායම් පිළිබඳ සංඛ්‍යාත්මක සම්පිණ්ඩනයක් 1.42 සංඛ්‍යා සටහනේ දක්වේ.

වර්තන වියදම

1988 දී මුළු වර්තන වියදම රුපියල් දශ ලක්ෂ 48,180 ක් විය. මෙය පසුගිය වර්ෂයේ වර්තන වියදම වූ රුපියල් දශ ලක්ෂ 39,560 ට වඩා සියයට 22 ක වැඩි වීමකි. ඉකුත් වර්ෂයේ දී මෙන් 1988 දීද ජංගම වියදම මුළු වියදමෙන් ආසන්න වශයෙන් පහෙන් තුනක් විය. මුළු වර්තන වියදමෙන් සියයට 45 ක් එනම් රුපියල් දශ ලක්ෂ 21,916 ක් භාණ්ඩ හා සේවා සඳහා වූ වියදම් වන අතර, රාජ්‍ය සංස්ථා, අනෙකුත් මට්ටම්හි රජයේ ආයතන සහ කුටුම්භයන් සඳහා වර්තන පැවරුම් ප්‍රමාණය සියයට 28 ක් හෙවත් රුපියල් දශ ලක්ෂ 13,519 ක් විය. රජයේ ණය සඳහා මුළු පොළී ගෙවීම් ප්‍රමාණය රුපියල් දශ ලක්ෂ 12,745 ක් වූ අතර එය 1988 වර්තන වියදමෙන් සියයට 26 කි.

භාණ්ඩ හා සේවා වියදමෙහි ඇතුළත් රුපියල් දශ ලක්ෂ 10,086 ක් රජයේ සේවකයින්ගේ වැටුප් හා වේතන සඳහා වූ වියදම්ය. 1988 වර්ෂයේ සිට බලපැවැත්වූ වැටුප් වැඩි කිරීම බොහෝදුරට බලපාමින් මුළු වර්තන වියදමෙන් සියයට 21 ක් වූ 1988 වර්ෂයේ වැටුප් හා වේතන සඳහා වූ වියදම සියයට 26 කින් ප්‍රසාරණය විය. මූලික වශයෙන් ආරක්ෂක කටයුතු ආශ්‍රිත වියදම් ඉහළ යාම නිසා සියයට 13 ක වැඩි වීමක් වාර්තා කරමින්, අනෙකුත් භාණ්ඩ හා සේවා ආශ්‍රිත වියදම් රුපියල් දශ ලක්ෂ 11,830 ක් දක්වා ඉහළ ගියේය.

පසුගිය වසරේ සියයට 9 ක වැඩි වීමක් හා සසඳන කල මුළු වර්තන පැවරුම් 1988 දී සියයට 24 ක වැඩි වීමක් පෙන්වමින් රුපියල් දශ ලක්ෂ 13,519 ක් විය. 1987 ට වඩා සියයට 25 කින් ප්‍රසාරණය වූ විශ්‍රාම වැටුප් ගෙවීම් ප්‍රමාණය රුපියල් දශ ලක්ෂ 4,057 ක් විය. පසුගිය වසරේ රුපියල් දශ ලක්ෂ 2,925 ක් හා සසඳන කල ආහාර හා භූමිතෙල් මුද්දර සහ නියං සහනාධාර සඳහා වූ වර්තන පැවරුම් ප්‍රමාණය රුපියල් දශ ලක්ෂ 4,223 කි. නියං සහනාධාර සහ ආහාර මුද්දර පහසුකම් යටතේ නියඟය බලපැවැත්වූ ප්‍රදේශයන්හි ජනතාව සඳහා අමතර සහනාධාර සැපයීම මෙම වැඩි වීමට ප්‍රධාන වශයෙන් හේතු විය. මේ අතර රාජ්‍ය ව්‍යවසායයන් සඳහා වර්තන පැවරුම් ප්‍රමාණය 1988 දී රුපියල් දශ ලක්ෂ 2,425 ක් විය. දිවයිනේ පැවැති අයහපත් වාතාවරණය සහ වැටුප් වැඩි කිරීමෙහි ප්‍රතිඵලයක් ලෙස ප්‍රධාන වශයෙන් දුම්රිය සහ කැපැල් වැනි සේවාවන්හි මෙහෙයුම් අලාභ නිසා මෙහි සියයට 41 ක පමණ වැඩි වීමක් පෙන්වුම් කළේය.

1987 දී වූ රුපියල් දශ ලක්ෂ 10,157 ක් හා සසඳන කල 1988 දී රාජ්‍ය ණය සඳහා පොළී ගෙවීම් රුපියල් දශ ලක්ෂ 12,745 ක් විය. රුපියල් දශ ලක්ෂ 9,440 ක් වූ දේශීය ණය සඳහා වූ පොළී ගෙවීම් සියයට 24 ක වැඩි වීමක් වාර්තා කළ අතර, රුපියල් දශ ලක්ෂ 3,305 ක් වූ විදේශීය ණය සඳහා පොළී ගෙවීම් සියයට 29 ක වැඩි වීමක් වාර්තා කළේය. රුපියල් දශ ලක්ෂ 5,257 ක් වූ රුපියල් ණය සඳහා පොළී ගෙවීම් ප්‍රමාණය සියයට 6 ක වැඩි වීමක් වාර්තා කළ අතර, එය දේශීය ණය සඳහා ගෙවූ මුළු පොළී ප්‍රමාණයෙන් සියයට 56 ක් වූයේය. මේ අතර විශේෂයෙන් වසරේ අවසන් කාර්තුව තුළදී භාණ්ඩාගාර බිල්පත් පොළී අනුපාතිකය සහ භාණ්ඩාගාර බිල්පත් යටතේ ණයට ගන්නා ලද ප්‍රමාණය ඉහළ යාමේ හේතුවෙන් භාණ්ඩාගාර බිල්පත් සඳහා ගෙවූ පොළී ප්‍රමාණය සියයට 36 ක වැඩි වීමක් පිළිබිඹු කරමින් රුපියල් දශ ලක්ෂ 4,198 ක් විය.

ප්‍රාග්ධන වියදම

රුපියල් දශ ලක්ෂ 27,017 ක් වූ 1988 අනුමත අයවැය ඇස්තමේන්තු සමඟ සසඳන කල ප්‍රාග්ධන වියදම රුපියල් දශ ලක්ෂ 21,212 ක ප්‍රමාණයක් විය. පසුගිය වර්ෂය හා සසඳන විට 1988 වර්ෂයේ ප්‍රාග්ධන වියදම සියයට 7 ක අඩු වීමක් පෙන්වුම් කළේය. මේ අනුව, ද.දේ.නි.යේ ප්‍රතිශතයක් වශයෙන් රජයේ ප්‍රාග්ධන සම්පාදනය 1987 දී සියයට 11.6 සිට 1988 දී සියයට 9.5 දක්වා පහත වැටුණි. ප්‍රධාන වශයෙන් දිවයිනේ පැවැති අයහපත් ආරක්ෂක තත්ත්වය නිසා පුනරුත්ථාපනය සහ ප්‍රතිසංස්කරන කටයුතුවල ඌණ වියදම් හේතුවෙන් 1988 ප්‍රාග්ධන වියදමහි අඩු වීමක් සිදු විය.

රජයේ දෙපාර්තමේන්තු සහ අමාත්‍යාංශ මගින් මෙහෙයවන ප්‍රාග්ධන ව්‍යාපෘති මගින් 1988 අනුමත ප්‍රාග්ධන වියදමෙන් සියයට 35 ක් හෙවත් රුපියල් දශ ලක්ෂ 7,503 ක් අවශෝෂනය කර ගන්නා ලදී. මෙම ආයතනයන් යටතට ගැණුනු ප්‍රධාන ආයෝජන කටයුතු වූයේ ඉඩම් සංවර්ධනය, ප්‍රධාන වාරිමාර්ග පුනරුත්ථාපන ව්‍යාපෘතීන්, විදුලි සංදේශ පද්ධතියේ සංවර්ධනය, සහ සාමාන්‍ය හා ගුරු අධ්‍යාපනය සඳහා ගොඩනැගිලි ඉදි කිරීමය.

1988 දී රාජ්‍ය සංස්ථා යටතේ ගැණුනු ප්‍රාග්ධන ආයෝජනය රුපියල් දශ ලක්ෂ 13,203 ක් හෙවත් මුළු ප්‍රාග්ධන වියදමෙන් සියයට 62 ක් පමණ විය. මෙම ආයෝජනයෙන් සියයට 70 ක් පමණ ආයතන හතරක් මගින් එනම්, මහවැලි සංවර්ධන අධිකාරිය (රුපියල් දශ ලක්ෂ 5,050), ගුවන් තොටුපල සහ ගුවන් සේවා සමාගම (රුපියල් දශ ලක්ෂ 1,943), ජල සම්පාදන සහ ජලාපවහන මණ්ඩලය (රුපියල් දශ ලක්ෂ 1,056) සහ මාර්ග සංවර්ධන අධිකාරිය (රුපියල් දශ ලක්ෂ 895) මගින් කෙරුණි. මෙම ආයතනයන් මගින් කෙරුන ආයෝජනයන් මුළුමනින්ම දූතට කෙරිගෙන යන යටිතල පහසුකම් සංවර්ධන කටයුතු සඳහා විය.

1. 43 සංඛ්‍යා සටහන

වියදමෙහි ආර්ථික වර්ගීකරණය

රුපියල් දහ ලක්ෂ

ශීර්ෂය	1982	1983	1984	1985	1986	1987	1988 අනුමත කළ ඇස්තමේන්තු	1988 නාවකාලික	1989 අනුමත කළ ඇස්ත- මේන්තු
වර්තන වියදම	18,341	22,002	24,630	32,645	33,967	39,560	40,548	48,180	56,682
භාණ්ඩ හා සේවා සඳහා වියදම	6,500	7,848	9,195	16,287	15,155	18,466	19,129	21,916	24,329
වැටුප් සහ වෙනත් වෙනත් භාණ්ඩ හා සේවා	4,561	4,811	5,554	6,878	8,028	8,006	10,001	10,086	12,437
	1,940	3,037	3,642	9,409	7,127	10,460	9,128	11,830	11,892
පොළී ගෙවීම්	5,104	6,606	6,738	7,428	8,762	10,157	11,962	12,745	13,499
විදේශීය	915	1,270	1,623	1,970	2,209	2,564	3,199	3,305	3,265
දේශීය	4,189	5,336	5,115	5,458	6,553	7,593	8,763	9,440	10,234
සංක්‍රාම ගෙවීම්	6,736	7,548	8,697	8,929	10,050	10,937	10,497	13,519	20,385
රාජ්‍ය ව්‍යවසායයන්	1,232	1,768	1,762	882	2,350	1,722	1,736	2,189	2,532
වෙනත් රාජ්‍ය ආයතන	317	388	444	501	600	609	833	833	939
කුටුම්භයන්	5,187	5,392	6,491	7,546	7,100	8,606	7,928	10,497	16,914
උණ වියදම්	—	—	—	—	—	—	1,040	—	1,531
ප්‍රාග්ධන වියදම	15,427	15,863	19,915	21,530	23,236	22,816	27,017	21,212	25,960
මූර්ත වත්කම් අත්කර ගැනීම, ඉදි කිරීම සහ නඩත්තු කිරීම	4,829	5,375	5,849	7,375	7,788	10,970	15,532	7,148	13,716
ප්‍රාග්ධන පැවරුම්	10,598	10,488	14,066	14,155	15,448	11,846	11,489	14,064	11,311
රාජ්‍ය ව්‍යවසායයන්	10,591	10,422	13,681	13,441	14,874	11,198	10,729	13,203	9,429
වෙනත් රාජ්‍ය ආයතන	167	317	198	481	472	571	672	773	1,680
වෙනත්	15	11	44	26	101	77	88	88	193
අනෙකුත්	-176	-262	143	207	—	0	0	0	2,800
උණ වියදම්	—	—	—	—	—	—	4	—	-1,867
ආපසු ගෙවීම් අඩුකළ පසු ණයදීම්	-256	1,772	3,292	1,059	1,991	1,518	4,969	6,611	7,009
අත්තිකාරම් ගිණුම	-879	1,120	2,917	314	-170	-1,180	100	1,750	400
රාජ්‍ය සංස්ථා සඳහා ණයදීම්	720	801	901	997	2,669	3,159	5,324	5,324	7,160
ණය ආපසු ගෙවීම්	-97	-149	-526	-252	-508	-461	-455	-463	-551
මුළු වියදම සහ ආපසු ගෙවීම් අඩුකළ පසු ණය දීම	33,512	39,637	47,837	55,234	59,194	63,894	72,534	76,003	89,651

(125)

මූලය : ශ්‍රී ලංකා මහ බැංකුව.

ආපසු ගෙවීම් අඩු කළ පසු ණය දීම

1987 දී වූ රුපියල් දශ ලක්ෂ 1,518 හා සසඳන කල වර්ෂය තුළදී ආපසු ගෙවීම් අඩු කළ පසු ණය දීම ප්‍රමාණය රුපියල් දශ ලක්ෂ 6,611 ක් විය. මෙයින් රුපියල් දශ ලක්ෂ 1,750 ක ප්‍රමාණයක් අත්තිකාරම් ගිණුම් යටතේ ආහාර කොමසාරිස්ගේ කටයුතු වලින් ඇති වූ ශුද්ධ ණය දීමක ප්‍රතිඵලයකි. රුපියල් දශ ලක්ෂ 5,324 ක් සංස්ථා කිහිපයකට ණය වශයෙන් සපයන ලදී. මින් රුපියල් දශ ලක්ෂ 3,901 ක් සමනල වැව ඉදිරි සංවර්ධන වැඩ කටයුතු හා රන්ටැංචේ බලශක්ති ව්‍යාපෘතීන් සහ සම්ප්‍රේෂණ හා බෙද හැරීමේ ව්‍යාපෘති කිහිපයක් සඳහා ලංකා විදුලිබල මණ්ඩලයට සපයන ලදී. රාජ්‍ය වැවිලි සංස්ථාව (රුපියල් දශ ලක්ෂ 373.2) සහ ජනතා වතු සංවර්ධන මණ්ඩලය (රුපියල් දශ ලක්ෂ 463.2) අනෙකුත් සැලකිය යුතු ණය ප්‍රමාණයක් ගත් ආයතන විය.

රජයේ වියදම සහ ආපසු ගෙවීම් අඩු කළ පසු ණය දීම පිළිබඳ සංඛ්‍යාත්මක සම්පිණ්ඩයක් 1.43 සංඛ්‍යා සටහනෙහි දැක්වේ.

අයවැය හිඟය පියවීම

මූලික ඇස්තමේන්තු යටතේ අපේක්ෂිත අයවැය හිඟය වූ රුපියල් දශ ලක්ෂ 21,309 ට එරෙහිව 1988 දී අයවැය හිඟය (දීමනාවලට පසු) රුපියල් දශ ලක්ෂ 28,126 ක් විය. පසුගිය වසරේ අයවැය හිඟය රුපියල් දශ ලක්ෂ 17,072 කි. අයවැය හිඟය පියවීම සඳහා විදේශීය මූල්‍යන්ගෙන් සහ දේශීය බැංකු නොවන මූල්‍යන්ගෙන් ලබා ගත හැකි වූ මුළු සම්පත් ප්‍රමාණය රුපියල් දශ ලක්ෂ 19,048 ක් විය. ඒ අනුව බැංකු ක්‍රමයෙන් මූල්‍යකරණය කළයුතු සම්පත් ප්‍රමාණය වූයේ රුපියල් දශ ලක්ෂ 9,078 කි.

සියයට 23 ක ඉහළ යාමක් පිළිබිඹු කරමින් රුපියල් දශ ලක්ෂ 7,029 ක් වූ ශුද්ධ විදේශීය ණය ප්‍රමාණය 1988 වර්ෂයේ සමස්ත අයවැය හිඟයෙන් හතරෙන් එකක් පමණ පියවන ලදී. අනුමත කළ ඇස්තමේන්තු යටතේ අයවැය හිඟයෙන් ආසන්න වශයෙන් සියයට 60 ක් හෙවත් රුපියල් දශ ලක්ෂ 12,520 ක විදේශ ණය ප්‍රමාණයක් උපයෝජනය කිරීමට අපේක්ෂා කළ නමුත්, වර්ෂය සඳහා අපේක්ෂිත පුනරුත්ථාපන හා ප්‍රති සංවර්ධන වැඩ කටයුතුවල ඇති වූ ඉහළ මට්ටමක උණ වියදම් හේතුකොටගෙන නියම වශයෙන් ප්‍රයෝජනයට ගත් විදේශීය සම්පත් ප්‍රමාණය පහත් මට්ටමක පැවතිනි.

වෙළෙඳපොල නොවන ණය ගැනීම් ප්‍රමාණය රුපියල් දශ ලක්ෂ 2,703 ක් විය. මෙය භාණ්ඩාගාර තැන්පතු ගිණුම් කටයුතු වලින් රැස් කරන ලදී. තවද, භාණ්ඩාගාර තැන්පතු ගිණුම් ඔස්සේ වගකීම් ඇති කිරීම රාජ්‍ය මූල්‍ය කළමනාකරණයේ අයහපත් ලක්ෂණයක් බව පිළිගැනුනද, 1988 වර්ෂයේ රාජ්‍ය මූල්‍ය කටයුතුවල මෙම ගිණුම් යටතේ සැලකිය යුතු ප්‍රසාරණයක් පෙන්වීය.

පසුගිය වසරේ ණය ගැනීම් ප්‍රමාණයට වඩා සියයට 85 ක වැඩි වීමක් පෙන්වමින් 1988 වෙළෙඳපොල ණය ගැනීම් ප්‍රමාණය රුපියල් දශ ලක්ෂ 18,394 ක් විය. මෙය බැංකු නොවන අංශයෙන් රුපියල් දශ ලක්ෂ 9,316 කින් සහ බැංකු අංශයේ රුපියල් දශ ලක්ෂ 9,078 කින් සමන්විත විය. විශාල වශයෙන් රුපියල් සුරැකුම්පත් සහ සැලකිය යුතු ප්‍රමාණයක් වූ භාණ්ඩාගාර බිල්පත් බැංකු නොවන අංශයෙන් සම්පත් ඒකරාශී කිරීමට හේතු කාරක විය. රුපියල් සුරැකුම්පත් වලින් එක් රැස් කළ සම්පත් ප්‍රමාණය රුපියල් දශ ලක්ෂ 4,840 ක් වූ අතර තවත් රුපියල් දශ ලක්ෂ 1,239 ක් නිදන් අරමුදල් ගිණුම් වලින් සැපයීය. පසුගිය වසරේ රුපියල් දශ ලක්ෂ 282 සමඟ සසඳන කල බැංකු නොවන අංශයෙන් භාණ්ඩාගාර බිල්පත් යටතේ රැස් කල සම්පත් ප්‍රමාණය රුපියල් දශ ලක්ෂ 2,601 ක් විය. සම්ප්‍රදායානුකූල ප්‍රාග්ධන මූල්‍යාශ්‍රයන් වූ සේවක අර්ථ සාධක අරමුදල (සේ. අ. අ.) සහ ජාතික ඉතිරි කිරීමේ බැංකුව (ජා. ඉ. බැ.) 1988 වර්ෂයේදී රුපියල් සුරැකුම්වලට ප්‍රධාන දායකයන් විය.

1988 දී බැංකු අංශයෙන් රැස් කළ දළ සමීපත් ප්‍රමාණය රුපියල් දශ ලක්ෂ 11,289 ක් විය. කෙසේ වුවද, බැංකු අංශයට නැවත ගෙවූ රුපියල් දශ ලක්ෂ 251 ක් හා රුපියල් දශ ලක්ෂ 1,960 ක තැන්පතු වැඩි වීමක් හේතුකොටගෙන බැංකු අංශයෙන් ලබාගත් ශුද්ධ ණය ගැනීම් ප්‍රමාණය රුපියල් දශ ලක්ෂ 9,078 ක් විය. මින් රුපියල් දශ ලක්ෂ 926 ක් මහ බැංකු තාවකාලික අත්තිකාරම් යටතේ ලබා ගැනිණි. ඉකුත් වර්ෂයේ මහ බැංකු තාවකාලික අත්තිකාරම් යටතේ රුපියල් දශ ලක්ෂ 40 ක ශුද්ධ ආපසු ගෙවීමක් වාර්තා විය. වර්ෂය තුළදී මහ බැංකු ණය විශාල ප්‍රමාණයක් ලබා ගන්නා ලද්දේ භාණ්ඩාගාර බිල්පත් මගිනි. එලෙස ගන්නා ලද දළ ණය ප්‍රමාණය රුපියල් දශ ලක්ෂ 9,357 ක් විය.

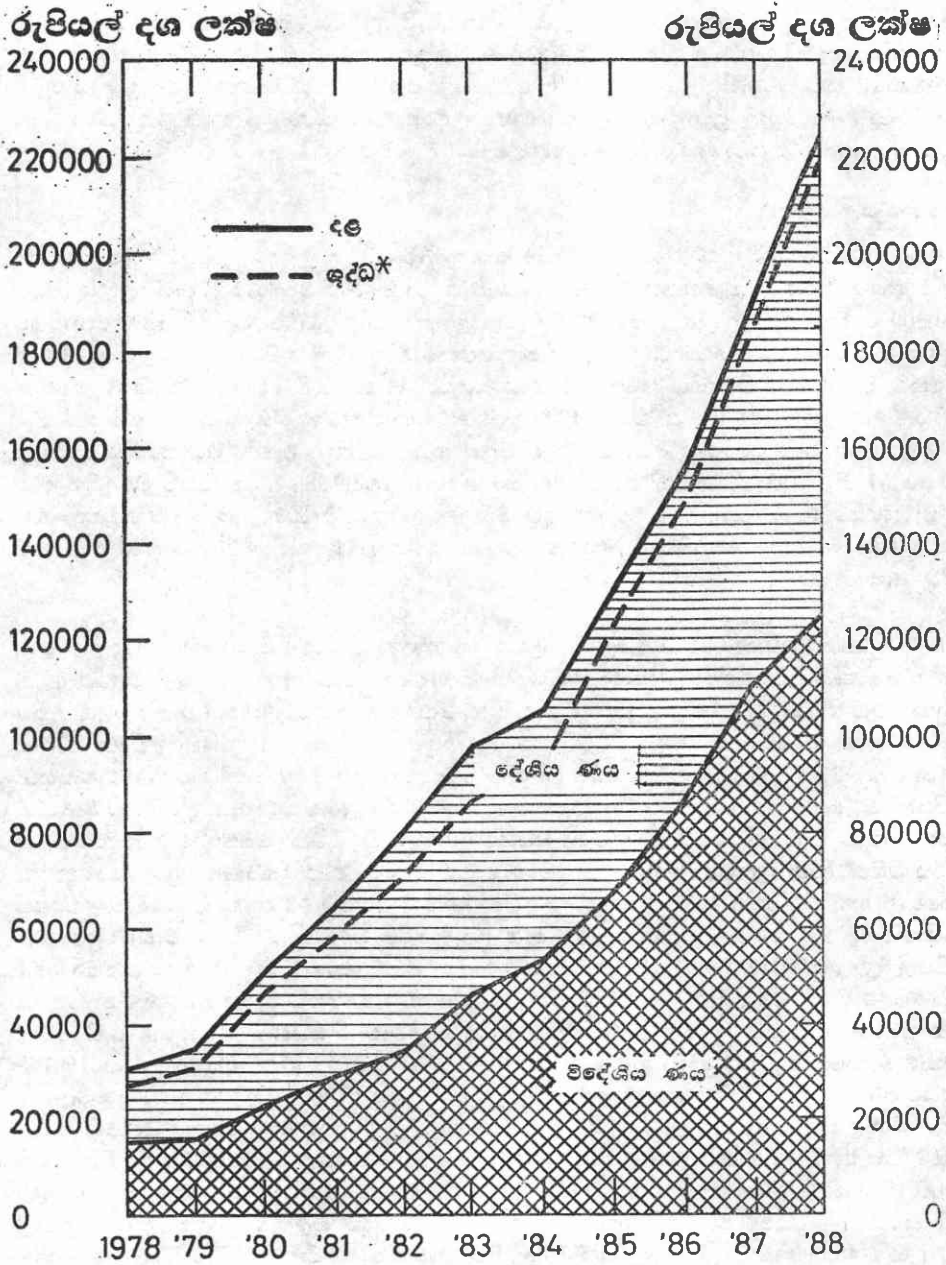
රාජ්‍ය ණය

1988 වර්ෂය අවසානයේදී නොපියවූ රාජ්‍ය ණය ප්‍රමාණය රුපියල් දශ ලක්ෂ 223,002 ක් විය. මෙය ඉකුත් වර්ෂය අවසානයේ නොපියවා පැවැති රාජ්‍ය ණය ප්‍රමාණය වූ රුපියල් දශ ලක්ෂ 190,809 ට වඩා රුපියල් දශ ලක්ෂ 32,193 ක හෙවත් සියයට 17 ක වැඩි වීමකි. නොපියවූ දේශීය ණය ප්‍රමාණය සියයට 25 ක වැඩි වීමක් පෙන්නුම් කරමින් රුපියල් දශ ලක්ෂ 98,594 ක් වූ අතර, නොපියවූ විදේශීය ණය ප්‍රමාණය සියයට 11 ක වැඩි වීමක් පෙන්නුම් කරමින් රුපියල් දශ ලක්ෂ 124,408 ක් විය. 1988 වර්ෂයේ නොපියවූ දේශීය ණය ප්‍රමාණයෙන් මැදි හා දිගුකාලීන ණය ප්‍රමාණය සියයට 51 ක් ලෙස ගණනය කර ඇත. එය පසුගිය වර්ෂයේ සියයට 57 කි. 1987 දී පැවැති සියයට 90 සමඟ සැසඳීමේදී 1988 දී නොපියවූ විදේශීය ණය වලින් සියයට 92 ක් සහනාදයි කොන්දේසි මත ලබා ගත් ඒවා විය. ණය හිමිකරුවන් සහ ණය උපකරණ අනුව නොපියවූ රාජ්‍ය ණයවල සංයුතිය 1.44 සහ 1.45 සංඛ්‍යා සටහන්හි දක්වා ඇත.

1988 වර්ෂය අවසානයේදී රුපියල් දශ ලක්ෂ 98,594 ක් වූ නොපියවූ දේශීය ණය ප්‍රමාණය මුළු රාජ්‍ය ණය ප්‍රමාණයෙන් සියයට 44 ක් ලෙස ගණනය කර ඇත. ඉකුත් වර්ෂයේ මෙම අනුපාතිකය සියයට 42 ක් විය. 1988 දී නොපියවූ දේශීය ණය ප්‍රමාණයෙන් රුපියල් දශ ලක්ෂ 56,085 ක් බැංකු නොවන අංශය විසින් දරන ලද අතර එය සියයට 16 ක වැඩි වීමක් වාර්තා කරන ලදී. 1987 එකී වැඩි වීම සියයට 15 කි. මේ අතර නොපියවූ දේශීය ණය ප්‍රමාණයෙන් රුපියල් දශ ලක්ෂ 42,347 ක් වූ බැංකු අංශයෙන් ලබා ගත් ණය ප්‍රමාණය පසුගිය වර්ෂයේ වූ සියයට 12 ක වැඩි වීම සමඟ සැසඳීමේදී සියයට 39 ක වැඩි වීමක් පෙන්නුම් කරයි. බැංකු අංශය විසින් දරන ලද නොපියවූ ණය ප්‍රමාණය මුළු දේශීය ණය ප්‍රමාණයෙහි අනුපාතිකයක් වශයෙන් ගත් විට, එය 1987 දී සියයට 39 සිට 1988 දී සියයට 43 දක්වා වැඩි විය. වර්ෂය අවසානයේදී මැදි හා දිගු කාලීන දේශීය ණය (කල් පිරීම වර්ෂයකට වඩා වැඩි) ප්‍රමාණය රුපියල් දශ ලක්ෂ 49,959 ක් වූ අතර, කෙටිකාලීන ණය (කල් පිරීම වර්ෂයකට වඩා අඩු) ප්‍රමාණය රුපියල් දශ ලක්ෂ 48,635 ක් විය. මේ අනුව නොපියවූ මැදි හා දිගුකාලීන දේශීය ණය ප්‍රමාණය සියයට 11 කින්ද, කෙටිකාලීන ණය ප්‍රමාණය සියයට 44 කින්ද වැඩි වීමක් පෙන්නුම් කළේය. මේ නිසා මුළු දේශීය ණය වලින් කෙටිකාලීන ණය ප්‍රමාණය 1987 දී සියයට 43 සිට 1988 දී සියයට 49 දක්වා වැඩි විය. මෙය වර්ෂය තුළදී භාණ්ඩාගාර බිල්පත් මගින් විශාල වශයෙන් ණය ලබා ගැනීමේ ප්‍රතිඵලයකි. මේ අනුව භාණ්ඩාගාර බිල්පත් මගින් ණයට ගත හැකි අනුමැතිය ලත් උපරිම සීමාව අවස්ථා කීපයකදී වැඩි කිරීමට සිදු විය. එම සීමාව 1988 ඔක්තෝබර් 21 දින රුපියල් දශ ලක්ෂ 35,000 සිට රුපියල් දශ ලක්ෂ 40,000 දක්වා වැඩි කරන ලද අතර එය නැවතත් ඔක්තෝබර් 25 දින සිට බලපැවැත්වෙන පරිදි රුපියල් දශ ලක්ෂ 45,000 දක්වාද, දෙසැම්බර් 7 දින සිට බලපැවැත්වෙන පරිදි රුපියල් දශ ලක්ෂ 55,000 දක්වාද වැඩි කරන ලදී.

මැදි හා දිගුකාලීන දේශීය ණය ප්‍රමාණය සම්පූර්ණයෙන්ම මෙන් රුපියල් සුරැකුම්පත් වලින් සමන්විත විය. වර්ෂය අවසානයේ රුපියල් සුරැකුම්පත් සම්බන්ධයෙන් පැවැති නොපියවූ වගකීම් ප්‍රමාණය රුපියල් දශ ලක්ෂ 49,797 ක් වූ අතර, එය පසුගිය වර්ෂයේ වැඩි වූ සියයට 15

රාජ්‍ය ණය සංයුතිය

* දළ රාජ්‍ය ණය වලින් නිදන් අරමුදල් අඩු කළ පසු.

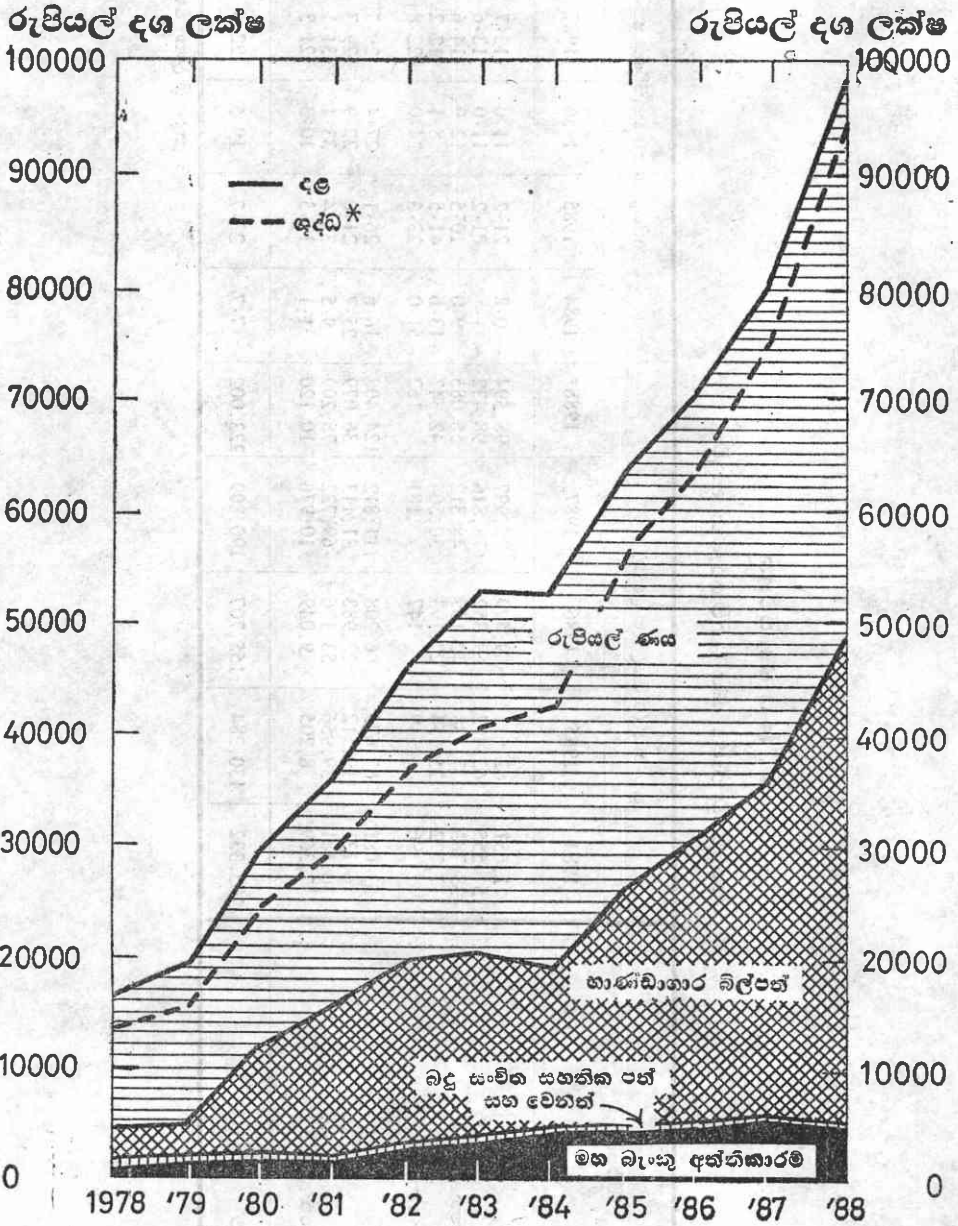
1.44 සංඛ්‍යා සටහන
නොපියවූ රාජ්‍ය ණය - හිමිකරුවන් අනුව

ශීර්ෂය	ප්‍රමාණය (රුපියල් දහ ලක්ෂ)					නොපියවූ ණය වෙනස්වීමේ ප්‍රතිශතය				
	1984	1985	1986	1987	1988*	1984	1985	1986	1987	1988*
1. දේශීය	51,651	62,611	69,499	78,997	98,594	- 0.2	21.2	11.0	13.7	24.8
1.1 වෙළෙඳපොළ	51,555	62,492	69,352	78,816	98,432	- . . .	21.2	11.0	13.6	24.9
1.1.1 බැංකු-නොවන	33,783	37,338	42,159	48,312	56,085	9.0	10.5	12.9	14.6	16.1
1.1.2 බැංකු	17,772	25,154	27,193	30,504	42,347	-13.6	41.5	8.1	12.2	38.8
1.2 වෙළෙඳපොළ නොවන	96	119	147	181	162	-51.0	23.3	24.0	22.8	-10.5
2. විදේශීය	53,681	67,673	86,208	111,812	124,408	16.6	26.1	27.4	29.7	11.2
2.1 බහු පාර්ශ්වීය	16,131	19,512	23,983	31,113	36,079	25.7	21.0	22.9	29.7	15.9
2.2 ද්වි පාර්ශ්වීය	30,181	39,956	53,176	69,722	78,209	9.5	32.4	33.1	31.1	12.2
2.3 මුද්‍රා වෙළෙඳපොළ	7,369	8,205	9,049	10,976	10,120	31.1	11.3	10.3	21.3	- 7.8
එකතුව	105,332	130,284	155,707	190,809	223,002	7.7	23.7	19.5	22.5	16.9

*නාවකාලික.

මූලය : ශ්‍රී ලංකා මහ බැංකුව.

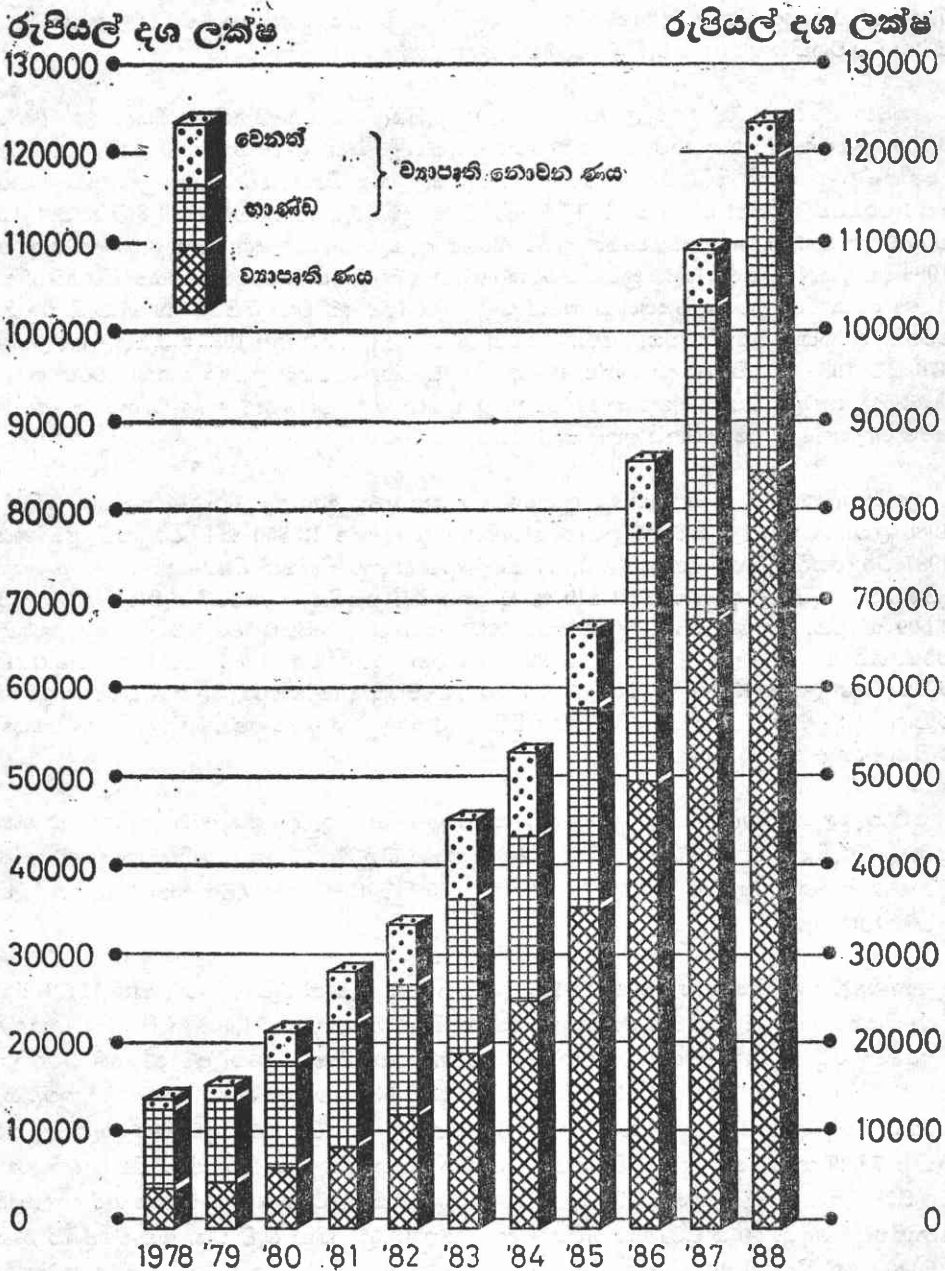
දේශීය ණය සංයුතිය

* දළ දේශීය ණය වලින් නිදන් අරමුදල් අඩු කළ පසු.

විදේශීය ණය සංස්ථිතිය

ශ්‍රී ලංකා මහ බැංකුව.

සමඟ සැසඳීමේදී සියයට 11 ක වැඩි වීමක් වාර්තා කරන ලදී. විමර්ශනය කෙරෙන වර්ෂය තුළදී රුපියල් සුරැකුම්පත් යටතේ රුපියල් දශ ලක්ෂ 10,000 ක් ලබා ගැනුණු අතර එම ප්‍රමාණය 1987 දී රුපියල් දශ ලක්ෂ 7,000 ක් විය. කෙසේ වෙතත්, වර්ෂය තුළදී රුපියල් දශ ලක්ෂ 5,160 ක් වූ ආපසු ගෙවීම් ප්‍රමාණය සමඟ ගැලපීමේදී වර්ෂය අවසානයේ රුපියල් සුරැකුම්පත් යටතේ වූ වගකීම් ප්‍රමාණය වැඩි වූයේ රුපියල් දශ ලක්ෂ 4,840 කින් පමණි.

සේවක අර්ථ සාධක අරමුදල (සේ. අ. අ.) රුපියල් සුරැකුම්පත්හි රුපියල් දශ ලක්ෂ 6,163 ක් ආයෝජනය කරමින් තවදුරටත් රුපියල් ණය යෝජනා ක්‍රමයෙහි විශාලතම දයකයා ලෙස පෙනී සිටියේය. සේ. අ. අ. රුපියල් ණය විෂයයෙහි කරන ලද ආයෝජනය පෙර වර්ෂයේ සටහන් කල සියයට 17 ක අඩු වීමට ප්‍රතිවිරුද්ධව යමින්, 1988 දී සියයට 46 ක වැඩි වීමක් වාර්තා කළේය. ජාතික ඉතිරි කිරීමේ බැංකුව රුපියල් දශ ලක්ෂ 3,339 ක් හෙවත් 1988 දී රුපියල් ණය යෝජනා ක්‍රමය යටතේ ලබාගැනුණු මුළු සම්පත් ප්‍රමාණයෙන් සියයට 33 ක් සඳහා දයක විය. මෙය පසුගිය වර්ෂයේ කළ ආයෝජනයට වඩා සියයට 59 ක වැඩි වීමකි. වෙනත් දයකයන් විසින් රුපියල් සුරැකුම්පත්හි කරන ලද ආයෝජනය 1987 දී රුපියල් දශ ලක්ෂ 676 සිට 1988 දී රුපියල් දශ ලක්ෂ 498 දක්වා අඩු විය. මෙයට ප්‍රධාන හේතුව වූයේ ඉහළ මට්ටමක පැවැති පොළී අනුපාතයන්ට දක්වූ ප්‍රතිචාරයක් වශයෙන් භාණ්ඩාගාර බිල්පත්හි මෙම මූලයන්ගේ ආයෝජනය ඉහළ යාමයි.

කෙටිකාලීන ණය ලබා ගැනීමේ ප්‍රධානතම උපකරණය වන භාණ්ඩාගාර බිල්පත් මගින්, 1988 ලබා ගන්නා ලද සම්පත් ප්‍රමාණය රුපියල් දශ ලක්ෂ 13,850 ක් විය. එකී ප්‍රමාණය 1987 වර්ෂයේදී රුපියල් දශ ලක්ෂ 3,677 කි. භාණ්ඩාගාර බිල්පත් විෂයයෙහි බැංකු අංශයේ දයකත්වය රුපියල් දශ ලක්ෂ 11,249 ක් වූ අතර එය පසුගිය වර්ෂයේදී රුපියල් දශ ලක්ෂ 3,509 ක් විය. භාණ්ඩාගාර බිල්පත් සම්බන්ධයෙන් වූ නොපියවූ වගකීම් ප්‍රමාණය ඉකුත් වර්ෂයෙහි පැවැති රුපියල් දශ ලක්ෂ 29,850 සමඟ සැසඳීමේදී 1988 වසර අවසානයෙහි රුපියල් දශ ලක්ෂ 43,700 ක් විය. මේ අතර නොපියවූ භාණ්ඩාගාර බිල්පත් වටිනාකමෙන් රුපියල් දශ ලක්ෂ 36,902 ක් බැංකු අංශය විසින් දරන ලද අතර එම ප්‍රමාණය පසුගිය වර්ෂයෙහි රුපියල් දශ ලක්ෂ 25,653 ක් විය.

මහ බැංකු තාවකාලික අත්තිකාරම් යටතේ 1988 වර්ෂය තුළදී රජය ලබා ගන්නා ලද ණය ප්‍රමාණය රුපියල් දශ ලක්ෂ 926 කි. ඒ අනුව මෙම ගිණුම යටතේ නොපියවන ලද වගකීම් ප්‍රමාණය ඉකුත් වර්ෂයේදී රුපියල් දශ ලක්ෂ 4,000 සිට 1988 වසර අවසානයේදී රුපියල් දශ ලක්ෂ 4,926 දක්වා වැඩි විය.

නොපියවූ විදේශීය ණය ප්‍රමාණය 1987 අවසානයෙහි පැවැති රුපියල් දශ ලක්ෂ 111,812 ට වඩා සියයට 11 ක වැඩි වීමක් වාර්තා කරමින් රුපියල් දශ ලක්ෂ 124,408 ක් විය. සාපේක්ෂ වශයෙන් අඩු වර්ධන වේගයක් පෙන්නුම් කරමින් මුළු රාජ්‍ය ණය ප්‍රමාණයෙහි විදේශීය ණයවල කොටස 1987 දී සියයට 59 සිට 1988 දී සියයට 56 දක්වා සුළු අඩු වීමක් වාර්තා කළේය. වර්ෂය තුළදී අයවැය කටයුතු සඳහා භාවිතා කරන ලද විදේශීය ණය ප්‍රමාණය රුපියල් දශ ලක්ෂ 7,029 ක් පමණක් වුවද, විනිමය අනුපාතික වෙනස්වීම නිසා දරන්නට සිදු වූ අතිරේක වගකීම් රුපියල් දශ ලක්ෂ 5,546 ක ප්‍රමාණය ද සැලකිල්ලට ගත් විට වර්ෂය අවසානයේදී නොපියවූ විදේශීය ණය ප්‍රමාණය රුපියල් දශ ලක්ෂ 12,575 කින් වැඩි විය. මුළු විදේශීය ණය ප්‍රමාණයෙන් සියයට 29 ක් ලෙස ගණනය කර ඇති නොපියවූ බහු පාර්ශ්වීය ණය ප්‍රමාණය සියයට 16 ක වැඩි වීමක් පෙන්නුම් කරමින් රුපියල් දශ ලක්ෂ 36,079 ක් විය. ද්විපාර්ශ්වික ණය යටතේ නොපියවූ වගකීම් ප්‍රමාණය රුපියල් දශ ලක්ෂ 78,209 ක් වූ අතර එය සියයට 12 ක වැඩි වීමක් පෙන්නුම් කළේය. වර්ෂය අවසානයේ නොපියවූ විදේශීය ණය ප්‍රමාණයෙන් සියයට 63 ක් ද්විපාර්ශ්වික ණය වලින් සමන්විත විය.

1.45 සංඛ්‍යා සටහන
නොපියවූ රාජ්‍ය ණය - ණය උපකරණ අනුව

ශීර්ෂය	නොපියවූ ණය ප්‍රමාණය (රුපියල් දහ ලක්ෂ)					නොපියවූ ණය වෙනස්වීමේ ප්‍රතිශතය				
	1984	1985	1986	1987	1988*	1984	1985	1986	1987	1988*
1. දේශීය ණය ..	51,651	62,611	69,499	78,997	98,594	- 0.2	21.2	11.0	13.7	24.8
1.1 මැදි හා දිගුකාලීන ණය ..	33,324	36,689	39,277	45,138	49,959	3.7	10.1	7.1	14.9	10.7
1.1.1 රුපියල් ණය ..	33,228	36,570	39,130	44,957	49,797	4.0	10.1	7.0	14.9	10.8
1.1.2 පරිපාලන ණය ගැනීම ..	96	119	147	181	162	- 51.0	23.4	23.9	23.1	-10.5
1.2 කෙටිකාලීන ණය ..	18,328	25,922	30,222	33,859	48,635	- 6.6	41.4	16.6	12.0	43.6
1.2.1 භාණ්ඩාගාර බිල්පත් ..	14,860	22,280	26,173	29,850	43,700	- 14.6	49.9	17.5	14.1	46.4
1.2.2 බදු සංචිත සහතික පත් ..	10	9	9	9	9	- 3.0	- 10.0	-	-	-
1.2.3 මහ බැංකු අත්තිකාරම් ..	3,458	3,633	4,040	4,000	4,926	56.5	5.1	11.2	- ...	23.1
2. විදේශීය ණය ..	53,681	67,673	86,208	111,812	124,408	16.6	26.1	27.4	29.7	11.2
2.1 ව්‍යාපෘති ණය ..	25,971	36,406	50,418	72,945	85,176	33.0	40.2	38.5	44.7	16.8
2.2 භාණ්ඩ ණය ..	18,426	22,373	27,766	32,682	35,206	3.0	21.4	24.1	17.7	7.7
2.3 අනෙකුත් ..	9,284	8,894	8,024	6,185	4,026	7.9	- 4.2	- 9.8	- 22.9	-34.9
එකතුව ..	105,332	130,284	155,707	190,809	223,002	7.7	23.7	19.5	22.5	16.9

* නාවකාලිකයි.

මූලය : ශ්‍රී ලංකා මහ බැංකුව.

නොපියවූ විදේශීය ණය ප්‍රමාණය රුපියල් දශ ලක්ෂ 85,176 ක් ව්‍යාපෘති ණය වලින්ද, රුපියල් දශ ලක්ෂ 39,232 ක් ව්‍යාපෘති නොවන ණය වලින්ද යුක්ත විය. මේ අනුව, ඉකුත් වර්ෂයේ නොපියවා පැවැති වගකීම් ප්‍රමාණයට වඩා ව්‍යාපෘති ණය සියයට 17 කින්ද, ව්‍යාපෘති නොවන ණය සියයට 1 කින්ද වැඩි විය. වර්ෂය තුළදී ව්‍යාපෘති ණය යටතේ උපයෝජනය කර ගන්නා ලද සම්පත් ප්‍රමාණය රුපියල් දශ ලක්ෂ 8,646 ක් වුවද, විනිමය අනුපාතික වෙනස්වීම නිසා ඇති වූ අතිරේක වගකීම් වූ රුපියල් දශ ලක්ෂ 3,585 සමඟ ගැලපීමේදී ව්‍යාපෘති ණය යටතේ නොපියවූ වගකීම් ප්‍රමාණය රුපියල් දශ ලක්ෂ 12,231 කින් වැඩි විය. මේ අතර ව්‍යාපෘති නොවන ණය ගනුදෙනු යටතේ රුපියල් දශ ලක්ෂ 1,638 ක ශුද්ධ ආපසු ගෙවීමක් වාර්තා වූ නමුත්, විනිමය අනුපාතික වෙනස්වීමෙන් ඇති වූ රුපියල් දශ ලක්ෂ 1,983 ක අතිරේක වගකීම් ප්‍රමාණය නිසා, මෙම ගිණුම යටතේ වූ නොපියවූ වගකීම් ප්‍රමාණය රුපියල් දශ ලක්ෂ 365 කින් වැඩි වූණි.

රාජ්‍ය ණය සේවා ගෙවීම්

ණය ආපසු ගෙවීම් සහ පොළී ගෙවීම් වලින් සමන්විත ණය සේවා ගෙවීම් 1988 වසරේදී රුපියල් දශ ලක්ෂ 22,769 ක් විය. මෙය 1987 දී පැවැති ප්‍රමාණයට වඩා සියයට 42 ක වැඩි වීමක් පෙන්නුම් කරයි. මේ අනුව මුළු රාජ්‍ය ණය සේවා ගෙවීම් ප්‍රමාණය දළ දේශීය නිෂ්පාදිතයේ අනුපාතිකයක් වශයෙන් 1987 දී සියයට 8 සිට 1988 දී සියයට 10 දක්වා වැඩි විය.

විදේශීය ණය ආපසු ගෙවීම් ප්‍රමාණය 1988 දී සියයට 12 ක වැඩි වීමක් වාර්තා කරමින් රුපියල් දශ ලක්ෂ 5,235 ක් වූ අතර, විදේශීය ණය සඳහා පොළී ගෙවීම් සියයට 32 ක වර්ධනයක් පෙන්නුම් කරමින් රුපියල් දශ ලක්ෂ 3,262 ක් විය. මේ අනුව විදේශීය ණය සඳහා වූ මුළු සේවා ගෙවීම් ප්‍රමාණය ඉකුත් වර්ෂයට වඩා සියයට 17 ක වැඩි වීමක් වාර්තා කරමින් රුපියල් දශ ලක්ෂ 8,497 ක් බවට පත් වූණි.

දේශීය ණය ආපසු ගෙවීම් ප්‍රමාණය 1987 දී රුපියල් දශ ලක්ෂ 902 සිට 1988 දී රුපියල් දශ ලක්ෂ 4,775 දක්වා වැඩි වූ අතර එය රුපියල් ණය යෝජනා ක්‍රමයෙහි පැවැති අසමාන කල් පිරීමේ රටාවෙහි ප්‍රතිඵලයකි. 1988 වර්ෂයේ දේශීය ණය සඳහා වූ පොළී ගෙවීම් ප්‍රමාණය සියයට 18 ක වැඩි වීමක් පෙන්නුම් කරමින් රුපියල් දශ ලක්ෂ 9,455 ක් විය. මෙය බොහෝදුරට භාණ්ඩාගාර බිල්පත් යටතේ දේශීය ණය විශාල ප්‍රමාණයක් ලබා ගැනීමේ ප්‍රතිඵලයකි. මේ අනුව දේශීය ණය සඳහා වූ මුළු සේවා ගෙවීම් ප්‍රමාණය 1988 දී සියයට 59 ක වැඩි වීමක් පෙන්නුම් කළේය.